

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
Облік та аудит
(назва освітньої програми)

на тему:
**«Облік, контроль та аналіз заборгованості з покупцями та
постачальниками на прикладі ТОВ «ІАКІ – Л»**

Виконавець:

студент 41 групи факультету
менеджменту, обліку та інформаційних
технологій
Кузьміна О.О.

Науковий керівник:

к.е.н, доцент кафедри
бухгалтерського обліку
Шаровська Т.С.

ОДЕСА – 2020

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. На сучасному етапі економічного розвитку ускладнення розрахунків, значні нововведення в законодавстві та постійні зміни в документуванні викликають збільшення заборгованості підприємств. Тому важливою задачею є її ефективне управління, що означає оптимізацію її розміру та забезпечення своєчасного взаєморозрахунку з постачальниками та покупцями.

Актуальність ефективного управління заборгованістю та його правильного аналізу має важливе значення для кожного підприємства, оскільки підтримання в оптимальному стані цієї частини активів є умовою підтримання ліквідності та платоспроможності підприємства. Крім того, ефективність управління заборгованістю також означає відсутність «непорозумінь» з постачальниками та покупцями, що сприяє формуванню іміджу підприємства та залученню нових інвесторів.

Мета дослідження. Метою дипломної роботи є вивчення організації бухгалтерського обліку дебіторської та кредиторської заборгованості, її аналіз, оцінка недоліків у системі документування та обліку розрахунків з постачальниками, покупцями та розробка ефективних методів оптимізації розміру заборгованості підприємства товариства з обмеженою відповідальністю «ЛАКІ-Л».

Завдання дослідження:

- визначити сутність понять «дебіторська та кредиторська заборгованість» та їх тлумачення різними вченими - економістами;
- розглянути порядок обліку дебіторської та кредиторської заборгованості відповідно до законодавства України;
- вивчити методи оцінки розрахунків з покупцями та постачальниками;
- проаналізувати узгодженість міжнародних та вітчизняних стандартів бухгалтерського обліку в області заборгованості;
- надати коротку організаційно – правову характеристику ТОВ «ЛАКІ-Л» та особливості його документообігу у частині розрахунків з замовниками та постачальниками;
- розглянути організацію бухгалтерського обліку кредиторської та дебіторської заборгованості підприємства;
- проаналізувати динаміку, структуру та оборотність дебіторської та кредиторської заборгованості та їх вплив на платоспроможність та фінансову стійкість підприємства;
- надати характеристику внутрішнього контролю за станом заборгованості на підприємстві ТОВ «ЛАКІ-Л»;
- розробити загальні рекомендації щодо удосконалення обліку, аналізу та контролю за дебіторською та кредиторською заборгованістю

Об'єкт дослідження - Товариство з обмеженою відповідальністю «ЛАКІ – Л».

Предмет дослідження: теоретичні та організаційно-методичні положення бухгалтерського обліку, контролю та аналізу заборгованості з дебіторами та кредиторами ТОВ «ЛАКІ – Л».

Методи дослідження: системний підхід, метою якого є визначення місця бухгалтерського обліку в системі управління діяльністю підприємства; діалектичний метод – використаний для визначення сутності заборгованості; метод коефіцієнтів; порівняльний аналіз; методика комплексного аналізу фінансового стану підприємства.

Інформаційна база дослідження. При написанні даної дипломної роботи була досліджена відповідна кваліфікаційна та навчальна література для розкриття теоретичної частини роботи. Були використанні такі чинні нормативно - правові акти, як Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість», П(С)БО 11 «Зобов'язання», П(С)БО 13, МСФЗ 39, МСФЗ 32, МСФЗ 37 та інші. Для написання практичної частини було використані облікові та розрахункові документи, річна звітність ТОВ «ЛАКІ-Л» за 2018 - 2019 роки, а також дані облікової та управлінської програм підприємства.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (31 найменування) та 12-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 89 сторінок. Основний зміст викладено на 67 сторінках. Робота містить 16 таблиць, 7 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні аспекти обліку та аналізу дебіторської та кредиторської заборгованості»* визначено сутність понять «дебіторська та кредиторська заборгованість», розглянуто заборгованість та зобов'язання підприємства як об'єкти обліку. дебіторська заборгованість - це показник фінансового стану підприємства, що являє собою суму заборгованості підприємству на певну дату за надані товари, роботи, послуги, а також авансування постачальників, щодо яких у підприємства виникає майнове право вимоги оплати боргу. Під кредиторською заборгованістю розуміють складову кругообігу капіталу, яка виступає предметом правовідносин між боржником та кредитором, виникла на стадії постачання, має грошове вираження та повинна бути відшкодована постачальнику товарів, робіт та послуг у майбутньому, а в поточному періоді відображається як пасив балансу.

Варто зауважити, поняття «заборгованість» має безліч інтерпретацій серед вчених економістів, тому не можна стверджувати про існування єдиного повного його визначення.

Крім того, у першому розділі розглянуто нормативно – правову базу регулювання облікових операцій з дебіторською та кредиторською заборгованістю, порівняно міжнародні та українські стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності у частині заборгованості з покупцями та постачальниками суб'єкту господарювання.

У другому розділі **«Особливості обліку та документування на ТОВ «ЛАКІ - Л»** проаналізовано економічний стан показників економічної ефективності підприємства в цілому та зокрема у частині заборгованості з покупцями та постачальниками. Оцінка основних фінансово – економічних показників ТОВ «ЛАКІ - Л», що стосуються стану заборгованості підприємства, показала задовільні результати, однак, існують резерви для оптимізації її величини.

У першому та другому пункті розділу було розглянуто специфіку діяльності ТОВ «ЛАКІ – Л» (продаж нерухомості), його організаційну структуру, відповідальність та обов'язки окремих підрозділів. Слід зазначити, що ТОВ «ЛАКІ – Л» не має власного відділу бухгалтерії, а використовую послугу аутсорсингу, у зв'язку із чим на підприємстві використовуються декілька автоматизованих програм бухгалтерського обліку «1С: Бухгалтерія», «1С: ERP» та «1С: Зарплата та кадри». Документальний облік на підприємстві ТОВ «ЛАКІ - Л» займає важливу роль, адже саме ця частина забезпечує підтвердження функціонування господарського суб'єкта згідно до чинного законодавства. В процесі написання випускної роботи було розглянуто особливості документування та його основні етапи на підприємстві.

У третьому та четвертому пунктах другого розділу проаналізовано діючу систему обліку заборгованості та якість контрольних функцій на ТОВ «ЛАКІ – Л». Контроль за обліком заборгованості з покупцями та постачальниками на підприємстві розподілено між трьома підрозділами – відділом менеджерів, фінансовим відділом та бухгалтерією. Внутрішній контроль розрахунків з покупцями та постачальниками базується на зустрічній інвентаризації взаєморозрахунків з контрагентами, перевірки достовірності сальдо в обліку на початок та кінець звітних періодів та контролюванні законності первинних документів.

Основною метою обліку заборгованості з покупцями та постачальниками є своєчасне, повне та вірогідне відображення суми заборгованості для визначення достовірної інформації про залишок дебіторської або кредиторської заборгованості на певний момент часу, про сумнівні та прострочені борги. Незважаючи на те, що продаж нерухомості є основним видом діяльності ТОВ «ЛАКІ – Л», керівництвом було прийнято рішення про відображення реалізації та собівартості через субрахунки інших операційних доходів та витрат.

У третьому розділі **«Аналіз впливу дебіторської та кредиторської заборгованості на основні характеристики фінансового стану ТОВ «ЛАКІ – Л»** запропоновано заходи для покращення фінансового стану підприємства та його фінансово – економічних показників за рахунок оптимізації величини саме кредиторської заборгованості. У процесі дослідження було виявлено зниження коефіцієнту оборотності та терміну погашення заборгованості у 2019 році, порівняно з 2018. Крім того, аналіз структури та динаміки показав 97% - вий вміст кредиторської заборгованості у сукупній сумі джерел формування активів. Ефективне управління

заборгованістю підприємства дозволить оптимізувати розмір прибутку та збільшити суму вільних грошових коштів, які можна направити на розширення діяльності

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Дебіторська та кредиторська заборгованість - неминучий наслідок існуючої в даний час системи грошових розрахунків між організаціями, при якій завжди є розрив часу платежу з моментом переходу права власності на товар, між пред'явленням платіжних документів до оплати і часом їх фактичної оплати.

2. Оцінка основних показників фінансової діяльності підприємства показала задовільні результати його роботи у частини обліку заборгованості, однак існують резерви оптимізації суми як дебіторської, так і кредиторської заборгованості через впровадження ефективної системи їх управління.

3. На досліджуваному підприємстві ТОВ «ЛАКІ - Л» контроль діяльності суб'єкта господарювання забезпечується за допомогою внутрішнього контролю, що здійснюється трьома підрозділами – бухгалтерією, відділом менеджерів та фінансовим відділом. Не дивлячись на декілька рівнів контролю за операціями, існуюча система є неефективною у зв'язку із залежністю роботи одного відділу від іншого.

4. Дане підприємство повинно удосконалити та переглянути облік заборгованості з покупцями та замовниками у зв'язку із недотриманням стандартів бухгалтерського обліку та звітності у частині резерву сумнівних боргів та відображення операцій з іноземними постачальниками. Для того, аби забезпечити стійкий фінансовий стан та високу конкурентоспроможність, управлінці ТОВ «ЛАКІ - Л» повинні проводити періодичний аналіз господарської діяльності у частині сумнівних дебіторів та постійно покращувати заходи пришвидшення розрахунків з контрагентами.